

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priština, 26. oktobr 2020. godine
Br. ref.: RK1633/20

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI74/20

Podnosilac

Gazmend Boshnjaku

**Ocena ustavnosti rešenja NRB 70157617 Poreske agencije Kosova,
Regionalne kancelarije u Đakovici, od 10. maja 2011 godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Gazmend Boshnjaku iz Đakovice (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa advokat Yll Xhiha iz Đakovice.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje NRB 70157617, Poreske agencije Kosova, Regionalne kancelarije u Đakovici (u daljem tekstu: Poreska agencija) od 10. maja 2011. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti rešenja Poreske agencije, kojom se po navodima podnosioca zahteva, njemu povređuju prava i slobode garantovane članom 24 [Jednakost pred zakonom], člana 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), kao i član 6 (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP).
4. Podnosilac je od Suda tražio:
 - a) *„da Sud uvede privremenu meru kako bi se stavila van snage odluka Poreske agencije, jer mu se poreskim teretom onemogućuje ponovna registracija privatnog vozila“.*
 - b) *da Sud tumači članove 3. i 24 Jednakost pred zakonom Ustava Republike Kosovo, kao i član 6 Pravo na pravično i nepristrasno suđenje Evropske konvencije“.*

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članovima 21.4 i 113.7 Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka], 27. [Privremene mere] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilima 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] i 56. [Zahtev za uvođenje privremenih mera] Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 13. maja 2020. godine, podnosilac zahteva je putem pošte poslao zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 28. maja 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Remzije Istrefi-Peci za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Arta Rama-Hajrizi (predsedavajuća), Gresa Caka-Nimani i Safet Hoxha.
8. Dana 28. maja 2020. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva.
9. Dana 1. septembra 2020. godine, Sud je poslao advokatu podnosioca zahteva dodatno pismo, u kome je tražio dodatne informacije vezano za: i) odluku koja se osporava pred sudom, i ii) da se preciziraju i pojašne zahtevi koje je podnosilac izneo u zahtevi od 13. maja 2020. godine, a tiču se privremene mere kao i tumačenja navedenih članova Ustava i EKLjP. Konkretnije, Sud je tražio da

podnosilac pojasni *“u vezi koje odluke podnosilac traži uvođenje privremene mere, kao i u vezi sa kojom odlukom podnosilac zahteva traži tumačenje navedenih članova Ustava i EKLJP”*.

10. Dana 17. septembra 2020. godine, Sud je primio pismo sa dodatnim informacijama, gde je podnosilac u nekoliko rečenica pokušao da objasni smisao zahteva za privremenom merom kao i sa tumačenjem gore navedenih članova Ustava i EKLJP.
11. Dana 14. oktobra 2020. godine, nakon razmatranja izveštaja sudije izvestioca, Veće za razmatranje je jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Sud na osnovu zahteva može da primeti da je podnosilac zahteva bio vlasnik firme D.P.T „Euroland“ u Đakovici, koju je zbog ne-rentabilnosti ugasio 11. maja 2011. godine.
13. Neodređenog dana, podnosilac zahteva je podneo dokumenta Opštinskoj službi Opštine Đakovica za produžetak i registraciju putničkog automobila. Međutim, proizlazi da do produžetka registracije nije došlo iz razloga što on nije uz dokumentaciju dostavio i potvrdu Poreske agencije o njegovom poreskom statusu.
14. Podnosilac zahteva je podneo zahtev Poreskoj agenciji u kome je tražio da Poreska agencija izda potvrdu da je izmirio sve poreske obaveze koje je imao prema Poreskoj agenciji.
15. Dana 10.maja 2011. godine, Poreska agencija je donela rešenje NRB 70157617, na osnovu koga se može primetiti da podnosilac zahteva nije izmirio sve poreske novčane obaveze koje je imao pre zatvaranja firme.
16. Dana 6.avgusta 2019.godine, podnosilac zahteva je podneo „Zahtev za informisanje“, Predsedniku opštine Đakovica (Sektor biznisa) u kome je tražio da mu se izda „Potvrda od strane odgovarajućeg poreskog tela da je isplatio sve preostale poreske dugove“, jer u suprotnom on neće moći da registruje svoj automobil”.
17. Na osnovu navoda podnosioca u zahtevu, Sud opaža da Opštinski organ kome je podnosilac zahteva podneo „Zahtev za informisanje“, nije odgovorio podnosiocu zahteva.
18. Dana 31.januara 2020. godine, podnosilac zahteva je podneo Ministarstvo trgovine i industrije zahtev sa istom sadržinom, navodeći između ostalog:

„Agencija za registraciju biznisa deluje u okviru Ministarstva trgovine i industrije i jedina je institucija za upis biznisa Kosova, stoga, porez na firmu, skupljen za moje poslovanje, kao prvo, smatram da je to porez koji nije predviđen zakonom, i u mom interesu je da se informišem o tome, koji je pravni osnov za zahtevanje ovog duga, za šta posedujem pravo

tumačenja pri Ustavnim sudom, dodavši da imamo pogrešno utvrđeno činjenično stanje, jer dokazni dokument potvrđuje da je D.P.T. „Euroland“ ispisan iz registra na uspešan način“.

19. Na osnovu navoda podnosioca i spisa predmeta u zahtevu, Sud može da primeti da nadležan organ Ministarstvo trgovine i industrije, nije pružio nikakav odgovor podnosiocu zahteva.

Navodi podnosioca

20. Podnosilac zahteva navodi, da se rešenjem *“poreske agencije, njemu povređuju prava i slobode garantovane članom 24 [Jednakost pred zakonom], člana 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], Ustava, kao i član 6 (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima“*.
21. U prilog toj tvrdnji podnosilac dodaje da se *“Porez na firmu, koji je skupljen za vreme poslovanja firme, je u stvari porez koji nije predviđen zakonom... [...] čime je Opština Đakovica stvorila nov presedan koji je neobičan na Kosovu, ali i protivustavan”*.
22. Što se tiče osnovanosti navoda u vezi sa uvođenjem privremene mere, podnosilac zahteva navodi *“da se obratio opštini i MTI-u vezano za zakonitošću njegovog duga, ali da nije dobio odgovor, a pošto situacija postaje sve uža, i onemogućuje mu se registracija vozila, iako postoji „načelo individualnosti“ i vozilo figuriše na ime njegove supruge, traži da se ovaj proces blokira, kako bi mu se omogućilo slobodno institucionalno kretanje...”*
23. Podnosilac zahteva traži, da se stavi van snage rešenje NRB 70157617 koje se poziva na protivzakoniti dug, i da mu se omogući da preduzme sve ostale radnje pred institucijama, bez ikakvog poreskog tereta.

Ocena prihvatljivosti zahteva

24. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, propisane Ustavom, dalje navedene Zakonom i predviđene Poslovníkom.
25. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava koji propisuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

(...)

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

26. Sud se takođe poziva i na član 47.2 Zakona, koji propisuje:

„[...]”

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“

27. Pored toga, Sud uzima u obzir pravilo 39 (1) (b) Poslovnika, koje propisuje:

[...]

(b) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev samo ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke.“

28. Sud, imajući u vidu navode podnosioca zahteva, primećuje da, podnosilac smatra da se njemu povređuju ustavom zagarantovana prava člana 3 i 24, kao i prava garantovana članom 6 EKLjP, iz razloga što mu je opštinski poreski organ Regionalne kancelarije u Đakovici izdao rešenje na osnovu koga se može zaključiti da on ima neizmerene poreske obaveze koje su nastale tokom poslovanja njegove firme, i da takvo protivzakonito rešenje, onemogućava njega da registruje privatni automobil.
29. U stvari, Sud primećuje da je suštinski problem u slučaju podnosioca zahteva nastao kada je on podneo zahtev Poreskoj agenciji Regionalne kancelarije u Đakovici, u kome je tražio da mu se izda potvrda da on nema zaostalih poreskih dugovanja, sa ciljem produžetka i registracije automobila.
30. Tom prilikom Sud nalazi da je Poreska agencija, izdala rešenje NRB 70157617, na osnovu koga se može zaključiti da on ima određena poreska dugovanja u određenom novčanom iznosu, koja su nastala tokom poslovanja njegove firme, a koje on nije izmirio pre njenog gašenja. Takvo rešenje Poreske agencije stvara situaciju da on pred nadležnim opštinskim organom Đakovice ne ispunjava sve uslove za registraciju automobila.
31. Sud dalje nalazi da je podnosilac zahteva nezadovoljan takvim rešenjem poslao dva zahteva višim instancama, u kojima je tražio da se poništi rešenje Poreske agencije NRB 70157617, jer je ono, po njegovom shvatanju protivzakonito i protivustavno, iz razloga što se takav dug ne može njemu pripisati.
32. Sud nalazi da je podnosilac zahteva prvi zahtev poslao 6. avgusta 2019. godine Predsedniku opštine Đakovica (Sektor biznisa), ali da taj organ nije odgovorio na njegov zahtev.
33. Sud takođe nalazi, da je podnosilac 31. januara 2020. godine, poslao zahtev iste sadržine, Ministarstvu trgovine i industrije, gde je osporavao zakonitost rešenja Poreske agencije NRB 70157617 od 10. maja 2011. godine, ali da nadležno ministarstvo nije odgovorilo podnosiocu sve do dana podnošenja zahteva sudu.
34. Stoga, uzimajući u obzir suštinu osporene odluke u zahtevu, organ koji je tu odluku doneo, proceduralni put koji je sledio podnosilac zahteva, kao i zakonsku regulativu Zakona br. 02/L-28 o upravnom postupku, može se postaviti pitanje, da li je podnosilac u postupkom osporavanja rešenja NRB 70157617 Poreske administracije od 10. maja 2011. godine, došao do konačne odluke u vezi sa njenom zakonitošću.

35. Sud podseća da pravilo o iscrpljenju pravnih sredstava u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilom 39 (1) (b) Poslovnika obavezuje one koji žele da podnesu svoje slučajeve pred Ustavnim sudom da prvenstveno treba da iskoriste efektivna pravna sredstva koja su dostupna u skladu sa zakonom, a protiv neke osporene presude ili odluke.
36. Na taj način, redovnim sudovima se daje mogućnost da isprave svoje greške putem redovnih sudskih postupaka pre nego što slučaj dođe pred Ustavni sud. Ovo pravilo se zasniva na pretpostavci koja je navedena u članu 32. Ustava i članu 13. EKLJP-a, da u domaćem zakonodavstvu ima pravnih sredstava koja su dostupna da se iskoriste pred redovnim sudovima u vezi sa navodnom povredom, bez obzira da li su odredbe EKLJP-a uvrštene u domaće pravo ili ne (vidi, *inter alia*, *Aksoy protiv Turske*, stav 51 presude ESLJP-a od 18. decembra 1996. godine).
37. Ovo načelo podrazumeva da zaštitni mehanizam koji je kreiran od strane Ustavnog suda bude supsidijaran u odnosu na sistem redovnog sudstva koji štiti ljudska prava (vidi, između ostalog, *Handyside protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, stav 48, presude ESLJP-a od 7. decembra 1976. godine).
38. Dovodeći u vezu navedenu zakonsku odredbu sa suštinom zahteva podnosioca, Sud nalazi da, time što nadležni organ Ministarstva trgovine i industrije, nije odgovorilo podnosiocu na njegov zahtev od 31. januara 2020. godine, ne vodi zaključku da je on time iscrpeo sva pravna sredstva, i da se kao sledeći pravni lek u proceduralnom smislu može podneti zahtev Ustavnom sudu koji bi se bavio jednim ovakvim zahtevom.
39. Sud podseća da odredbe člana 131 Zakona br. 02/L-28 o Upravnom postupku predviđaju vremenske rokove podnošenja žalbi, kao i rokove u kome je nadležni organ kome je žalba podneta treba da odgovori. Isto tako, u pomenutom članu zakonodavac je predvideo i zaštitni mehanizam u obliku pravnog leka kojim podnosilac može da zaštiti svoja prava ako organ kome je on podneo žalbu ne odgovori u propisanom vremenskom roku.
40. Sud podseća da član 131 Zakona br. 02/L-28 o Upravnom postupku kaže:
- “Član 131. Rok za donošenje odluke u postupku žaljenja*
- 131.1. Nadležni upravni organ razmatra administrativnu žalbu i donosi odluku u roku od 30 dana od dana podnošenja žalbe.*
- 131.2. Ukoliko završetkom roka predviđenim u paragrafu 1. ovog člana nije izdata nijedna odluka o žalbi od strane nadležnog upravnog organa, zainteresovane stranke imaju pravo da se obrate sudu u skladu sa zakonom o civilnom postupku koji je na snazi”.*
41. Shodno tome, evidentno je da podnosilac zahteva nije u popisanom roku dobio odgovor od strane Ministarstva na žalbu koju je on podneo 31. januara 2020. godine, međutim isto tako je evidentno i da je po isteku propisanog roka u kome je nadležno ministarstvo trebalo da odgovori, a što ono nije učinilo, podnosilac imao prava da nastavi sudski postupak pred nadležnim sudom u cilju

ostvarivanja svojih prava, shodno zakonskoj odredbi propisanoj u članu 131.2 citiranog zakona.

42. Shodno tome, Sud nalazi da je u stvari podnosilac zahteva samog sebe doveo u proceduralnu situaciju da njegov žalbeni zahtev u meritumu ne može da bude razmatran od strane redovnih sudova, iz razloga što nije postupio u skladu sa zakonskom mogućnošću člana 131.2 Zakona br. 02/L-28 o Upravnom postupku, a koje omogućava pokretanje postupka pred nadležnim sudovima.
43. Na osnovu svega iznetog, Sud zaključuje da podnosilac zahteva nije iscrpeo sva pravna sredstva koja su propisana zakonom vezano za osporavanje zakonitosti predmetnog rešenja, (vidi između ostalog slučajeve Ustavnog suda, KI64/17, *Selatin Ahmeti*, Rešenje o neprihvatljivosti od 13. oktobra 2017. godine, KI 38/17, *Meleq Ymeri*, Rešenje o neprihvatljivosti od 10. jula 2017. godine).
44. Dakle, zahtev podnosioca je neprihvatljiv za razmatranje u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 47.2 Zakona i pravilom 39 (1) (b) Poslovnika.
45. Pored toga, što se tiče ostalih navoda koji se odnose na tumačenje članova 3. i 24. Ustava kao i člana 6 EKLJP, Sud dodaje, da se neće baviti tumačenjem navedenih članova Ustava i EKLJP, iz razloga što ne postoji konačna odluka naspram koje bi on doveo i tumačio navedene povrede. Konkretnije, nisu ispunjeni svi proceduralni uslovi vezano sa prihvatljivošću zahteva koji omogućili detaljnu analizu i tumačenje navedenih članova.

Zahtev za privremenu meru

46. Sud podseća da podnosilac zahteva takođe traži od Suda da uvede privremenu meru, *„kako bi se stavila van snage odluka Poreske agencije, jer mu se poreskim teretom onemogućuje ponovna registracija privatnog vozila“*.
47. Međutim, Sud je upravo zaključio da se zahtev podnosioca treba proglasiti neprihvatljivim na ustavnim osnovama.
48. Stoga, u skladu sa članom 27.1 Zakona, i u skladu sa pravilom 57. (4) (a) Poslovnika o radu, zahtev podnosioca za privremenu meru treba da se odbije, jer isti ne može da bude predmet razmatranja pošto je zahtev proglašen neprihvatljivim.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113. stavovi 1 i 7 Ustava, članom 47. Zakona i pravilom 39 (1) (b) i 57. (1) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 14. oktobra 2020. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

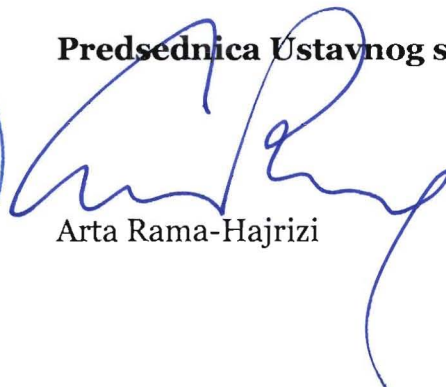
- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBIJE zahtev za privremenu meru
- III. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- IV. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- V. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Remzije Istrefi-Peci

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi